

แนวทางการดำเนินงาน เรื่องศูนย์ราชการส่วนภูมิภาค

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินผลการดำเนินงานเรื่องศูนย์ราชการในระยะเวลาที่ผ่านมา
2. เพื่อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาและกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ที่เหมาะสมในอนาคต
3. เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอการจัดทำแผนปฏิบัติการในการก่อสร้างศูนย์ราชการที่เหมาะสม

ผลการศึกษาวิจัย

หัวหน้าส่วนราชการที่เป็นราชการส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดส่วนใหญ่ต้องการให้ศาลากลางจังหวัดเป็นศูนย์กลางการบริหาร แต่ไม่จำเป็นต้องเป็นศูนย์รวมของการบริการประชาชน หน่วยงานบริการประชาชนที่ต้องมีเครื่องมือ เครื่องจักรกล และต้องใช้พื้นที่จำนวนมาก หรือเป็นหน่วยงานที่มีจำนวนผู้มาใช้บริการมากควรแยกไปอยู่ในจุดอื่นต่างยอมรับว่าปัจจุบันศูนย์ราชการยังไม่เป็นทั้งศูนย์กลางการบริหาร และศูนย์กลางการบริการประชาชนในลักษณะเบ็ดเสร็จ

บทวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น

ประเด็นตัวชี้วัดที่ 1 ที่ดิน พบว่า การบริหารจัดการใช้ประโยชน์จากที่ดินของรัฐขาดความเป็นเอกภาพ ขาดประสิทธิภาพ ขาดการวางแผนและการบริหารจัดการที่ดี หน่วยงานส่วนใหญ่ต้องครอบครองที่ดินทั้งหมดแม้จะมีได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ บางจังหวัดไม่สามารถหาที่ตั้งที่เหมาะสมได้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาที่ดินของรัฐในพื้นที่ของตน

ประเด็นตัวชี้วัดที่ 2 งบประมาณ งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอกับความจำเป็นเร่งด่วน และไม่เป็นไปตามแบบแปลน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดสรรเป็นแบบแยกส่วนเป็นรายการทำให้การก่อสร้างแยกเป็นเอกเทศ มีการแยกจัดสรรเป็นรายการกระทรวงในบางจังหวัด

ประเด็นตัวชี้วัดที่ 3 บุคลากร เจ้าหน้าที่ทุกส่วนราชการและทุกระดับทั้งในส่วนกลางและระดับจังหวัดมีความเข้าใจในเรื่องศูนย์ราชการแตกต่างกันบางส่วนเข้าใจว่าศูนย์ราชการเป็นเรื่องของกระทรวงมหาดไทยเท่านั้น เจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องเกี่ยวกับศูนย์ราชการ การดูแลจึงต้องขอบุคลากรจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือ อส. มาช่วย

ประเด็นตัวชี้วัดที่ 4 วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณสำหรับวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นในอาคารมักถูกตัดเป็นอันดับแรก อาทิ ระบบและเครื่องโสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ

ประเด็นตัวชี้วัดที่ 5 กฎหมาย ระเบียบเกี่ยวกับศูนย์ราชการ คือ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดระบบศูนย์ราชการ พ.ศ. 2535 และระเบียบคณะกรรมการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการว่าด้วยการบริหารศูนย์ราชการ พ.ศ. 2542 ยังขาดความชัดเจนและหลายจังหวัดเห็นว่าควรแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเด็ดขาด

ข้อเสนอแนะ

1. ระยะสั้น

- 1) ผู้บริหารของทุกส่วนราชการที่มีหน่วยงานส่วนภูมิภาคต้องทำความเข้าใจในเรื่องศูนย์ราชการตามจุดมุ่งหมายใหม่ร่วมกัน
- 2) หน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลที่ดินของรัฐต้องทำศูนย์กลางข้อมูลที่ดินและวางแผนการพัฒนาที่ดินของรัฐทั้งหมดในจังหวัดในลักษณะบูรณาการให้เป็นปัจจุบัน ชัดเจน เหมาะสม
- 3) จังหวัดที่ได้ก่อสร้าง/ต่อเติมอาคารศาลากลางจังหวัดไปแล้วต้องดำเนินการในชั้นบริหารจัดการศูนย์ราชการให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด
- 4) จังหวัดที่มีแผนจะก่อสร้าง/ต่อเติมอาคารศาลากลางจังหวัดต้องดำเนินการในชั้นตอนต่างๆ ตามลำดับ
- 5) การใช้ประโยชน์จากอาคารที่ก่อสร้างแล้วเสร็จต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่ปรากฏในแผนการบริหารจัดการศูนย์ราชการที่ผ่านการอนุมัติแล้วอย่างจริงจัง

6) การบริหารจัดการต้องอยู่ภายใต้หลักและวิธีการเดียวกัน และต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการในการให้บริการประชาชน เพิ่มขึ้นสำหรับภารกิจที่ยังจำเป็นต้องให้บริการประชาชน

2. ระยะเวลา

1) รัฐควรให้มีส่วนราชการที่รับผิดชอบดูแลและบริหารจัดการที่ดินของรัฐเพียงหน่วยงานเดียว

2) รัฐควรมอบให้ส่วนราชการใดส่วนราชการหนึ่งเป็นหลัก ในการรับผิดชอบดำเนินงานเรื่องศูนย์ราชการเพื่อให้การดำเนินงานมีเอกภาพหรืออาจเลือกดำเนินการวิธีใดวิธีหนึ่ง

ปีงบประมาณที่ศึกษา

2543

ผู้ศึกษาวิจัย

- สถาบันดำรงราชานุภาพ สป.มท.

นางสาวกฤษณี มหาวิรุฬห์